

## העיצורים הגרוניים

### תרגיל 1 - עמ' 420

הצורות באפור = פועל מקביל ללא עיצור גרוני בכתוב חסר ניקוד

1	יא"ש פיעל	2	קר"ב פיעל	3	בר"ר פיעל	4	גר"ש פיעל	5	יא"ש פועל
	סיפר	מדברת	סיבכה	ספרו!	מאושרות				
6	מר"ק פיעל	7	סר"ק	8	תר"צ פיעל	9	אר"ס	10	צר"ד
	ריגלנו	התלבש	ספר!	התבלטו	התפעל				
11	פא"ר פועל	12	בא"ר פיעל	13	שר"כ	14	תעי"ד פיעל	15	חת"כ נפעל
	מסופר	טיפל	השתכר	משלמת	תיכנס				
16	תעי"ל פיעל	17	בע"ר פועל	18	רש"מ נפעל	19	חפ"ז נפעל	20	תעי"ש פועל
	בישלנו	ידובר	יישברו	היכנס	מגודלים				
21	חנ"ק נפעל	22	אר"כ	23	כה"נ פיעל	24	אב"ק נפעל	25	עד"ר נפעל
	ייפגשו	מתבגרים	תטפלנה	להיפקד	ניזכר				

### תרגיל 2 - עמ' 420

1	עד"פ הפעיל	2	עמ"ל קל	3	בח"ש קל	4	דח"ס נפעל	5	עב"ר הפעיל
	מלביש	ישנים	כותבים	נשמרה	תשלימי				
6	אז"נ הפעיל	7	אמ"ר קל	8	מע"ד קל	9	אה"ב קל	10	חסי"כ קל
	הקשיבו	שָׁמור	לומדות	בְּדקתן	שָׁלוף				

### תרגיל 3 - עמ' 421

1	עד"ר קל	2	אמ"נ נפעל	3	אכ"פ קל	4	אסי"פ קל	5	אשי"מ
	הופעל	הופעל	הופעל	הופעל	הופעל				
6	אר"כ	7	אחי"ז נפעל	8	עב"ר	9	עת"ק	10	ער"מ הפעיל
	הופעל	הופעל	הופעל	הופעל	הופעל				

### תרגיל 4 - עמ' 421

1	עק"ר נפעל	2	אכ"ל הופעל	3	אג"ר קל	4	אג"ר נפעל	5	עס"ק הופעל	6	עני"ש הופעל	7	ער"מ נפעל	8	הר"ס קל	9	אסי"ר נפעל	10	הד"פ קל	11	אמ"ר נפעל	12	עמ"ד הופעל	13	אמ"צ קל	14	אר"כ הופעל	15	עני"ד קל
---	-----------	---	------------	---	---------	---	-----------	---	------------	---	-------------	---	-----------	---	---------	---	------------	----	---------	----	-----------	----	------------	----	---------	----	------------	----	----------

## תרגיל 5 - צמ' 423

1	שמייע קל	4	כמייה קל	7	פצי"ח פועל	10	שגייע התפעל	13	פתי"ח נפעל
2	פיי"ח פועל	5	שלי"ח נפעל	8	נגי"ה הפעיל	11	מהמי"ה התפעל	14	דוי"ח פיעל
3	גבי"ה הפעיל	6	פקייע התפעל	9	זני"ח הפעיל	12	רק"ח קל	15	שבי"ח התפעל

## תרגיל 6 - צמ' 423

1	עריי"ה פועל	4	עשיי"ה קל	7	עטיי"ה הפעיל	10	יאי"ש נפעל
2	חיי"ה הפעיל	5	עשיי"ה נפעל	8	עריי"ה הפעיל	11	חזיי"ה קל
3	זהיי"ה פועל	6	יעי"ד נפעל	9	חניי"ה קל	12	יכי"ח נפעל

וגם הפעיל

## תרגיל 7 - צמ' 423

1. א. בגוף
2. א. נפעל  
ב. תעצב  
ג. יחבד, עתיד  
ד. אמץ
3. א. יגיעו, גזרת חסרי פ"נ  
ב. העיצורים הגרוניים  
ג. (1) קל (2) הפעיל (3) התפעל (4) פיעל (5) נפעל (6) הפעיל
4. א. (1) הופעל (2) פועל (3) הפעיל (4) פועל (5) פיעל (6) הופעל  
ב. לעמסו – מטיחת      מנשחת – מעסקים  
ג. לעמסו – יעמיסו, מטיחת – מנשחת, מנשחת – מעסקים
5. א. קל – לעקפו, תהדפנה, נשב  
התפעל – תגרו, מצטרדת  
נפעל – נעקצו, נודעו  
ב. האות נו"ן היא מוספית. (נעקצו, נודעו – "נ" הבניין, נשב – ה"נ" מציינת זמן עתיד)  
ג. נעקצו – נפעל      עקצו/נעקצו – פעיל
6. א+ב  
שלמים – נועצת (קל), יטמן (נפעל)  
מרובעים – תקצבו (פועל), תתאכזבו (התפעל)  
נפ"ו – נוסף (הפעיל), נוסדים (נפעל)  
נל"ה – ינדו (פועל), מיציתם (פיעל)
7. א. הפעלים שבהם האל"ף היא שורשית - אגרנה, אחרנו, אמללתי, אמת  
הפעלים שבהם האל"ף היא תחילית - אעזר, אסע, אצב, אעדין  
ב. אסע, אצב  
ג. אגורנה – ציווי, אחרנו – עבר, אמללתי – עבר, אומת – עבר  
ד. אגורנה – נוכחות, אומת – נסתר, אחרנו – מדברים

8. שלמים: נועצת - כתיבה (נועצת - נע"צ)  
 חפ"נ: תגשנה - הבט  
 חפ"צ: יצבו - הצנה  
 נפ"ו: מיטיבה - הורדה וגם נועצת (יע"צ) - הורדה  
 נל"א: בטאתם - מלוי  
 גרוניים: תעברנה - העסקה
9. א. נוכחים, נושמת  
 ב. בניין קל  
 ג. (ג) שונים בבניין ובזמן.
10. א. נתח  
 ב. נראה  
 ג. נציב
11. (א) שלושת הפעלים זהים בבניין ובגוף.  
 12. (ד) שלושת הפעלים זהים בבניין ובגוף.

### תרגיל 8 - צ"א 426

שורש	בניין	זמן	גוף	שורש	בניין	זמן	גוף
1. פר"ש	קל	עבר	נסתרים	פר"ש	פיעל	ציווי	נוכחים
2. גר"פ	פיעל	ציווי	נוכחים	גר"פ	קל	עבר	נסתרים
3. שא"ל	קל	ציווי	נוכחים	שא"ל	קל	עבר	נסתרים
4. עלי"ה	הפעיל	הווה	נסתרים	עלי"מ	הפעיל	הווה	נסתר
5. אל"צ	פיעל	עתיד	נסתר	אל"צ	נפעל	עתיד	נסתר
6. אב"ק	נפעל	עתיד	נסתרים	אב"ק	פיעל	עתיד	נסתרים
7. חש"ב	נפעל	עתיד	נסתרת	חש"ב	פיעל	עתיד	נסתרת
8. פר"ק	פיעל	ציווי	נוכחים	פר"ק	קל	עבר	נסתרים
9. גא"ל	קל	עבר	נסתרים	גא"ל	קל	ציווי	נוכחים
10. מע"ט	קל	עבר	נסתרים	מע"ט	פיעל	ציווי	נוכחים
11. תר"צ	פיעל	ציווי	נוכחים	רצ"יה	הפעיל	עתיד	נוכחים
12. אר"כ	קל	עתיד	נסתרים	ער"כ	הופעל	עתיד	נסתרים

חלק א

א + ב

- (1) I. **מְתוֹכֵת** לה"פ היא "כ", לכן אין סיבה לתנועת A.  
 II. **מְפֹרֶכֶת** לה"פ היא "כ", לכן אין סיבה לתנועת A.  
 "כ" אינה עיצור גרוני, לכן הפועל מנוקד כמו בגזרת השלמים – מספֶּרֶת.
- (2) I. **בוֹחֲרִים** עה"פ היא "ח" לכן במקום שווא באה תנועת A (חטף פתח), כמו שוֹמְרִים \*בוֹחֲרִים < בוֹחֲרִים.  
 II. **שוֹכְחִים** עה"פ היא "כ", לכן אין סיבה לתנועת A. הגיית הפועל כמו שוֹמְרִים, שוֹכְרִים.
- (3) I. **הֶחְרִיד** פה"פ היא "ח", לכן לפני תנועת E סגול.  
 II. **הֶכְתִּיב** פה"פ היא "כ", לכן אין סיבה לתנועת E לפני. ההגייה היא כמו בשלמים הֶפְקִיד, הֶלְבִישׁ.  
 ג. ייתכן שאנשים טועים בהגיית מילים אלה ואחרות, בשל הדמיון בהגייה בין "ח" ל"כ".

חלק ב

1. **לְאָכַף** כשפה"פ היא "א" בבניין קל, התחילית ופה"פ בעתיד ובמקור הגויות בתנועת E (סגול וחטף סגול)  
 2. **יַעֲנֶה** השורש ענ"י/ה בבניין קל במשמעות של לענות על שאלה. (יַעֲנֶה – משמעותו עינוי)  
 3. **יַצְחִקוּ** בבניין קל בשלמים עה"פ מנוקדת בשווא נע (ישמרו).  
 כאשר עה"פ היא עיצור גרוני ("ח"), השווא הופך לחטף פתח. כמו **יַבְחֲרוּ**, **יַסְעֲדוּ**, **יַשְׁאֲלוּ**  
 4. **אֶעֱבֹד** כשהתחילית בבניין קל היא "א", התחילית ופה"פ בעתיד הגויות בתנועת E (סגול וחטף סגול)  
 5. **נִלְחַמוּ** בבניין נפעל בשלמים עה"פ מנוקדת בשווא נע (נשמרו).  
 כאשר עה"פ היא עיצור גרוני ("ח"), השווא הופך לחטף פתח, כמו **נִשְׁאָרוּ**, **נִזְהָרוּ**  
 6. **אוֹכְפֵת** אין צורך בדגש בעה"פ של בניין קל, כמו שוֹכְרֵת, אוֹכְלֵת  
**יַעֲקֹף** כשפה"פ שונה מ"א" התחילית ופה"פ בעתיד ובמקור הגויות בתנועת A (פתח וחטף פתח)

חלק ג

1. כלפיכם / כלפיהם  
 2. בְּשִׁבְלֶךָ  
 3. מִן  
 4. בהם